

KURYER LITEWSKI

w Wilnie w Poniedziałek dnia 6 Maja v. s. 1829 Roku.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

z Wilna dnia 2 maja 1829.

Miasto Wilno uszczęśliwione zostało bytnością NAYMIŁOŚCIWSZEGO swojego MONARCHY, i czucia psujących ku NIEMU miłością i gorliwością wiernych poddanych, miały zdarzenie wylać się przed Poświęconą JEGO Osobą.

Po naznaczeniu na dzień 30 kwietnia NAYWYŻSZEGO przybycia JEGO CESARSKIEY MOŚCI do Wilna, Obywatele stanu szlacheckiego zanieśli prośby swe do Pana Litewskiego Wojennego Gubernatora, o pozwolenie uczynienia przygotowania do balu w domu, zajmowanym przez Zgromadzenie Szlacheckie, na zdarzenie, jeśliby się JEGO CESARSKIEY MOŚCI podobało udarować SWĄ WYSOKĄ Obecnością, i otrzymawszy je, dołożyli jak największego starania i wszelkich środków do przysposobienia tej uroczystości.

NAYJAŚNIEYSZY PAN przybył raczył dnia 1 maja o godzinie 2 z północy, zastrzegłszy pierwiej, ażeby najmniejszego spotkania nie było robiono. Miasto całe było illuminowane, okazały budowy Uniwersytetu, Ratusz, domy: zajmowany przez Zgromadzenie Szlacheckie i Cywilnego Gubernatora, przy wielkiem zgromadzeniu ludu, napętniającego ulice, wśród radośnych okrzyków Ura! Ale z powodu późnego przybycia do miasta, NAYJAŚNIEYSZY PAN raczył odłożyć bal przez Szlachtę przygotowany do czasu przyszłego.

Tegoż dnia o godzinie 9tej zrana, NAYJAŚNIEYSZY PAN raczył przyjmować w SWOIM gabinecie: Dowódcę 3ciey Dywizyi pieszej, Jenerała Majora Skobelewa i Nominata Biskupa Wileńskiego Kłagiewiczza; o pół do 10tej przedstawiani byli CESARZOWI JEGOMOŚCI przez Pana Wojennego Gubernatora Cywilo i zostający tu w obowiązkach Dworu Urzędnicy.

Potym, przeprowadzany przez Pana Wojennego Gubernatora, NAYJAŚNIEYSZY PAN raczył wysić z pokojów do frontu SWEY straży Litewskiego półku pieszego, która JEGO CESARSKĄ MOŚĆ powitała radośnemi wykrzykami Ura!

NAYJAŚNIEYSZY PAN, po obeyrzeniu straży, raczył udać się pieszo na paradę zmiany straży, przygotowaną na placu kościoła katedralnego, złożoną z 3go batalionu tegoż półku.

W tymto czasie można było wnosić o miłości wiernych poddanych i uniesieniach narodu, w wielkiem mnóstwie śpieszącego za swym MONARCHĄ, i radośnie wykrzykującego *ura!* przez cały czas, kiedy CESARZ JEGOMOŚĆ szedł z pałacu do miejsca parady, gdzie przyjęty był od wojska również z uniesieniami najwyższej radości i wykrzykami Ura!

JEGO CESARSKA MOŚĆ, znalazłszy zupełną regularność i porządek tego batalionu, NAYWYŻSZY rozkazał raczył, oświadczyć w rozkazie dziennym dnia tego swoje zadowolenie Dowódcóm: Dywizyjnemu, Brygadnemu, Półku i Batalionu, oraz wszystkim Panom Ober-Oficerom, a dla niższych rang przeznaczyć raczył po rublu na każdego.

Pod czas parady zmiany straży przedstawiani byli przez Pana Wojennego Gubernatora JEGO CESARSKIEY MOŚCI, znajdujący się w Wilnie Jenerałowie, Adjutanci Wojennego Gubernatora i Policmeyster miasta.

Potym CESARZ JEGOMOŚĆ raczył oglądać: Arsenał, Szpital wojskowy, Zamek mieski turemny, most nowo zbudowany i Uniwersytet, a w czasie przejazdu JEGO CESARSKIEY MOŚCI mimo bulwaru, znajdowało się na nim mnóstwo znakomitszych Dam.

O pół do 1szej z południa, JEGO CESARSKA MOŚĆ, opuściwszy Wilno, raczył udać się w pożądanym stanie zdrowia na trakt przez Grodno do Warszawy, wśród równychże nieograniczonych mnóstwa ludu życzeń szczęśliwej podróży i okrzyków *ura!*

Sankt-Petersburg dnia 25 kwietnia.

(z Gazety Sanktpetersburskiej.)

Wniedzielę, dnia 21 t. m., obchodziliśmy dzień Wysokiej uroczystości, dla Rossyan tak drogi, dzień Wysokich Imienin NAYJAŚNIEYSZEY CESARZOWEY JEYMOŚCI, również dzień narodzin JEGO CESARSKIEY WYSOKOŚCI NASTĘPCY, oraz dzień Imienin WIELKIEY XIĘŻNICZKI ALEXANDRY NIKOŁAJEWNY. Któż wyliczy modły gorące, w dniu tym zanoszone do Tronu NAYWYŻSZEGO o zdrowie i dni szczęśliwe dla NAYUKOCHAŃSZEY NASZEY PANI i całego NAYJAŚNIEYSZEGO Domu. NAYJAŚNIEYSI PAŃSTWO, CESARZ JEGOMOŚĆ i CESARZOWA JEYMOŚĆ stuchali mszy ś. w Cerkwi Zimowego JEGO CESARSKIEY MOŚCI Pałacu. Po mszy NAYJAŚNIEYSI PAŃSTWO raczyli przyjmować powinszowania Korpusu Dyplomatycznego, które złożone były CESARZOWEY JEYMOŚCI, w pokojach NAYJAŚNIEYSZEY PANI, przez Członków Rady Państwa, Ministrów, Senatorów, Jenerałów, całego Dworu i dalszych Osób znakomitszych, do Dworu wstęp mających. Wieczorem miasto całe było oświecone.

Sankt-Petersburg dnia 25 kwietnia.

(z Gazety Sanktpetersburskiej).

NAYJAŚNIEYSI PAŃSTWO, CESARZ JEGOMOŚĆ, CESARZOWA JEYMOŚĆ I JEGO CESARSKA WYSOKOŚĆ NASTĘPCA, przedsięwzięjąc podróż do Warszawy, dnia wczorajszego, o godzinie 7mej wieczorem, przybyli z patacu Zimowego do Soboru Matki Bozkiej Kazańskiej, gdzie byli spotkani z Krzyżem i święconą wodą, a po odprawieniu krótkich modłów, ucałowali obrazy Świętych. Zatem, przeprowadzani modlitwami i błogostawienstwem wiernych poddanych wszelkiego stanu, napelniających sobor i plac przed nim, raczyli wyjechać do Carskiego-Sioła.

Z okoliczności upłynionego pół roca od dnia śmierci w Bogu spoczywającej CESARZOWEY JEYMOŚCI MARYI FEDOROWNY, d. 24 t. m., w soborze śś. Piotra i Pawła, odprawiona została msza ś., a po niej panichida pontyfikalnym biskupim obrzędem z dalszém duchowienstwem.

(z Ruskiego Inwalida).

Przez naywyższy rozkaz dzienny z dnia 1 kwietnia, wyniesieni zostali, za odznaczenie się, Jenerałowie Porucznicy, z pozostaniem na dawniejszych obowiązkach i miejscach:

JEGO CESARSKIY MOŚCI Jenerał adjutant Hrabia *Pozzo-di-Borgo*, na Jenerała piechoty.

Naczelnik artylleryi 2giey Armii, liczący się po Artylleryi, Baron *Lewenszteln* 1szy, na Jenerała artylleryi.

Dowódzca 3go rezerwowego Korpusu osiedlonego kawaleryi, liczący się w kawaleryi, Hrabia *Witte* 1szy, na Jenerała kawaleryi.

JEGO CESARSKIY MOŚCI Jenerał adjutant, Dowódzca Oddzielnego Korpusu Finlandzkiego i Minister spraw wewnętrznych *Zakrewski* 1szy.

Kommandant Warszawy, liczący się po armii, *Lewicki* 1szy, oba na Jenerałów piechoty.

Dyrektor Departamentu artyllerycznego Ministerium Wojskowego, liczący się po artylleryi, *Ihnatjew*, na Jenerała artylleryi.

JEGO CESARSKIY MOŚCI Jenerał adjutant, Szeł Żandar mów, Dowódzca CESARSKĄ Kwaterą Główną, *Benkendorf* 1szy, na Jenerała kawaleryi.

(z Gazety Senackiej).

CESARZ JEGOMOŚĆ przez naywyższe dyplomata raczył naytąskawiey mianować:

D. 24 marca. Jenerała Majora, dowódcę 2giey brygady 5tej dywizyi pieszey, *Malinowskiego* 1go, kawalerem orderu ś. *Anny* 1szej klasy, w nagrodę odznaczającego się mężstwa i roztropnych rozrządzeń, w roku 1828, w działaniach przeciwko Turkóm pod twierdzą *Turno*.

D. 13 kwietnia, Konradmirala, Jenerała Deżurnego Sztabu Morskiego J. C. M., *Ratmanowa*, kawalerem orderu ś. *Włodzimierza* 2giey klasy, na okazanie MONARSZEGO zadowolenia z czynności w służbie; a kawalerem orderu ś. *Anny* 1szej klasy, rzeczywistego radcę stanu i kamerhera, *Tamiejewa*, w nagrodę gorliwości i trudów w 1szym oddziale własney J. C. M. kancelaryi.

Radcę Taynego, Senatora, *Paletykę*, kawalerem orderu ś. *Anny* 1szej klasy z Koroną Cesarzką, w nagrodę służby, odznaczającej się gorliwością i w szczególności pracy gorliwej w komitecie, ustanowionym dla rozpoznania żądań poddanych Rossyjskich od Porty Ottomańskiej.

Rzeczywistego radcę stanu, *Bezobrazowa*, kawalerem orderu ś. *Włodzimierza* 2giey klasy wielkiego krzyża, w nagrodę gorliwej służby i trudów, podjętych w czasie sprawowania obowiązków Gubernatora Cywilnego Moskiewskiego.

Jenerała Majora, *Leparskiego*, kommandanta w kopalniach nerczyńskich, kawalerem orderu ś. *Anny* 1szej klasy, w nagrodę gorliwością odznaczoney i długiey służby.

D. 21 kwietnia. Radcę taynego, sprawującego obowiązki Kontrolera Państwa, *Chitrowo*, kawalerem orderu ś. *Alexandra-Newskiego*, na znak

zadowolenia J. C. M. z długiey i gorliwością oznaczoney służby.

Jenerała-Adjutanta Jenerał-porucznika, *Lewaszewa*, kawalerem orderu ś. *Alexandra-Newskiego*, na okazanie szczególnego zadowolenia J. C. M. z odznaczającej się służby, wzorowego we wszystkich względach stanu powierzoney dowództwu jego pierwszej dywizyi kirysyerów, i stateczney gorliwości, z jaką dopełniał danych sobie szczególnych poruczeń.

Jenerał-Adjutanta, Jenerał porucznika, *Chrapowickiego*, kawalerem orderu ś. *Alexandra-Newskiego*, na okazanie uwagi J. C. M., zwróconey nań przez odznaczający się we wszystkich względach stanu powierzoney mu 3ciey dywizyi grenadyerów i innych woysk pod jego dowództwem zostających, tudzież zupełnego uznania J. C. M. tey żarliwej gorliwości, z jaką statecznie wypełniał ważne dawane sobie poruczenia w rzeczach służby.

Jenerała adjutanta, Jenerała porucznika, *Potemkina*, kawalerem orderu ś. *Alexandra-Newskiego*, na okazanie szczególnego zadowolenia J. C. M., ze służby, statecznie odznaczającej się i pożyteczney, tudzież z tey wzorowej gorliwości i usilności, z jaką zawsze dopełniał ważne dawane sobie w służbie poruczenia.

Jenerała majora, *Godeina* 1go, kawalerem orderu ś. *Anny* 1szej klasy, w nagrodę statecznie gorliwej służby i na okazanie zadowolenia ze wzorowego stanu we wszystkich względach powierzoney mu szkoly podchorążych i junkrów Gwardyi.

D. 19 kwietnia. Prezydent Izby Sądu Cywilnego sankt-petersburskiego 1go departamentu, radca stanu *Nikitin*, udarowany, znakiem orderu ś. *Anny* 2giey klasy, ozdobionym CESARSKĄ koroną, na okazanie zadowolenia J. C. M. z odznaczającego się gorliwością starania i pracy w rychłym sądzeniu spraw.

CESARZ JEGOMOŚĆ przez Naywyższy ukaz do Rządzącego Senatu pod dniem 5 kwietnia, ze względów na odznaczające się usługi, okazane dla Rosyi w swoim czasie, przez Metropolitę Serwiańskiego, *Leoncyusza*, teraz przemieszkującego w *Kiszniewie*, również pragnąc zabezpieczyć tego wiekiem podaszłego Arcy-Pasterza, ze znajdującymi się na jego jedynej pieczy jego krewnymi z ich familiami, w środkach utrzymania się, raczył naytąskawiey na wieczne i potomne posiadanie nadać mu tysiąc dziesięcin ziemi, w obwodzie Bessarabskim.

— CESARZ JEGOMOŚĆ przez ukaz do Rządzącego Senatu pod dniem 5 kwietnia, z liczby wybranych przez szlachtę gubernii witebskiej i podanych J. C. M. od Rządzącego Senatu kandydatów, raczył mianować prezydentami tamecznego Sądu Głównego, 1go Departamentu porucznika gwardyi Hrabiego *Borcha*, a 2go kapitana gwardyi Piotra *Milkiewicz*a.

— Przez naywyższy ukaz do Rządzącego Senatu pod dniem 12 kwietnia, CESARSKIY Akademi medyko-chirurgicznej, professor zwyczajny, radca stanu, *Józef Grubi*, na osnovie Ustaw tey Akademii, naytąskawiey zaszczycony tytułem Akademika, ze starszeństwem od dnia wystąpienia lat dziesięciu w nazwaniu poprzedzającym, z zastrzeżeniem, iżby położony Ustawami Akademii dodatk płacy dla Akademików, był dla niego uskuteczniany za odkryciem się wakansu i podług starszeństwa między Akademikami.

— Przez naywyższy ukaz pod dniem 17 kwietnia, Gubernator Cywilny Taurycki, Rzeczywisty radca stanu, *Naryszkin*, na własną prośbę, dla chorowitego stanu zdrowia, uwolniony od terażniejszego obowiązku: a przez inne ukazy teyże daty: na przedstawienie Hrabiego *Worońcowa* Jenerał Gubernatora Noworosyjskiego i Bessarabskiego, Naczelnik miasta Teodozyi, rzeczywisty radca stanu, *Kaznaczejew*, mianowany Gubernatorem Cywilnym tauryckim; rzeczywisty zaś radca stanu, *Radamajew*, mianowany Naczelnikiem miasta Teodozyi.

— Przez ukazy naywyższe pod dniem 19 kwie-

tnia do Rządzącego Senatu wydane: dowódcy 14tej brygady artylleryjskiej Półkownikowi *Bohdanowiczowi*, w nagrodę gorliwej służby, nadane są 2000 dziesięcin ziemi z prawem wiecznego i potomnego posiadania.

— Przez ukaz najwyższy pod dniem 20 kwietnia, rzeczywisty radca tajny, *Jakub Xiążę Łobanow-Rostowski*, mianowany ober-kamerherem Dworu J. C. M.

— Rzeczywisty radca stanu *Sergiusz Xiążę Gagaryn*, uwolniony od obowiązków mistrza obrzędów, otrzymał rozkaz sprawować obowiązki mistrza Dworu J. C. M.

— W najwyższych ukazach do Rządzącego Senatu pod dniem 21 kwietnia wyrażono: „Assesorowi Kollegium Duchownego Greko-Unickiego, Starszemu Sobornemu Protorejowi *Józefowi Siemaszce*, naymilszemu rozkazujemy bydź Wikaryalnym Biskupem i Prezydentem Konsystorza Białoruskiego Dyecezyi Greko-Unickiej z nazwaniem Biskupa *Mściśławskiego*, zasiadając i w Kollegium, kiedy się będzie znajdował w Sankt-Petersburgu.

— Przychylając się do prośby naypoddaniejszej Prezydującego w Rzymsko-Katolickim Duchownym Kollegium, Koadjutora Dyecezyi Łuckiej, *Michała Piwnickiego* i drugiego Członka tego Kollegium Koadjutora Dyecezyi Żmudzkiej *Ignacego Xiążęcia Giedroycia*, naymilszemu uwalnimy ich dla choroby od sprawowania tych obowiązków. Dla prezdydowania zaś w Rzymsko-Katolickim Duchownym Kollegium Rozkazujemy wezwać do Sankt-Petersburga Suffragana Dyecezyi Żmudzkiej *Symona Xięcia Giedroycia* i wypłacać mu toż utrzymanie, jakie miał Biskup *Piwnicki*.

— D. 25 kwietnia. Na czas oddalenia się Wice-Kancelerza, Rzeczywistego radcy tajnego, *Hrabiego Nesselrode*, Rozkazujemy zarządzać Kollegium Państwa spraw zagranicznych Radcy tajnemu i Senatorowi, *Diwowu*, i wypłacać mu z Podskarbstwa Państwa po tysiąc rubli na miesiąc, dopóki w tym obowiązku będzie zostawał.

— CESARZ JEKOMOŚĆ, przychylając się do prośby Ministra spraw wewnętrznych, *Jenerała adjutanta Zakrewskiego*, raczył zezwolić na urlop jego dla poprawienia zdrowia do dnia 1 października r. t., a Radcy tajnemu *Engelowi* rozkazać przez ten czas sprawować pomienione ministerium.

— Przez najwyższy ukaz do kantaru dworu pod dniem 13 i 14 kwietnia nayłaskawiej mianowani: assesor kollegialny *Żadowski*, *Grzegorz Xiążę Wolkoński*, aktuaryusz w kollegium spraw zagranicznych, i translator tegoż kollegium *Dymitr Honczarow*, kamerjunkturami, a kamerjunker *Dedeniew* wyniesiony na kamerhera Dworu J. C. M.

Przyjechali tu: dnia 18 t. m. rzeczywisty radca tajny, *Xiążę Łobanow Rostowski*; dnia 19 t. m. Królewsko-Pruski rzeczywisty radca tajny *baron Humboldt*. Wyjechał, dnia 21 kwietnia, do Nowogrodu P. *Jenerał-Major Tomaszewski*.

— Dnia 22 t. m. o godzinie 10 zrana, ogłoszono wystrzałami działowemi o zupełnym zniknięciu lodu na rzece *Newie*.

Dalszy ciąg Statutu Orderu ś. Anny.

7.

W Bogu spoczywająca CESARZOWA JEKOMOŚĆ *KATARZYNA II GA*, ustanowiwszy w r. 1769 order wojskowy ś. Wielkiego Męczennika i Zwycięzcy *Jerzego*, w nagrodę odznaczające się waleczności i zasług Urzędników wojskowych, w zawodzie ich służby, Rozkazac raczyła w roku 1789, iżby otrzymujący za czyny wojenne order ś. *Włodzimierza* 4 klasy, nosili go w pętelce z kokardą.

Idąc za tym przykładem i porównyując, że klasa 3cia i 4ta orderu ś. Anny należą także do nagrody wojowników, którzy się odznaczyli na placu walki, ukazem *Naszym* dnia 6 lipca 1828 roku *Uznaliśmy* za dobrą, do klasy 3ciej tego stopnia przydać kokardę, a dla 4tej klasy *Stanowiamy*, iżby, oprócz znaku tego orderu, znay-

dującego się na szpadzie, umieszczany był napis: *za waleczność*.

8.

Ponieważ znak ten ma być otrzymywany za czyny okazane na polu walki; przeto mający go 4tej klasy, z napisem: *za waleczność*, wedle postanowionego porządku, noszą znak 4 klasy przy otrzymywaniu także tego orderu klas wyższych.

9.

A żeby więcej podnieść zaszczyt tego odznaczenia, *Postanawiamy*, iżby tym Sztab i Ober-Oficerom, którzy otrzymają order ś. Anny 5 klasy z kokardą i 4 klasy z napisem: *za waleczność*, uymować: pierwszym dwa lata, a ostatnim 1 rok służby z dwudziesto-pięcio-letniego terminu, naznaczonego na zasłużenie orderu wojskowego ś. *Wielkiego Męczennika i Zwycięzcy Jerzego*, na wzór tego, jak i nagradzani orderem ś. *Włodzimierza* 4 klasy z kokardą, oraz złotymi szpadami z napisem: *za Waleczność*, cieszą się tą prerogatywą.

10.

Podwyższając takim sposobem zaszczyt tych dwóch klas tego orderu, *Zostawujemy* Sobie także odznaczenia nadal przydać do tych klas tym nawet, którzy otrzymali już te ordery, nie za dzieła wojenne; dla tego więc, ci, co otrzymali już order ś. Anny czwartej klasy, bez napisu, dla wynagrodzenia, otrzymają napis: *za waleczność*, a mający 3cia klasę bez kokardy, otrzymają kokardę, dla przyzdobienia teyże klasy.

11.

Wszystkim, którzy otrzymali dotąd za czyny wojenne, za panowania *Naszego*, order ś. Anny 4tej klasy, przydać napis: *za waleczność*, z prawem pożytkowania, na ośniewie poprzedzającego artykułu, z ujęcia lat służby, postanowionych na otrzymanie orderu wojskowego, rozciągając je i do tych, co w przeciagu tegoż czasu otrzymali order ś. Anny 5 klasy za odznaczenie się, okazane przeciw nieprzyjacielowi.

12.

Oznaczony liczby kawalerów tego orderu nie *Naznaczymy*; gdyż udarowanych nim będzie tyłu, ilu się okaże, iż go osiągnęli przez swoje przymioty i trudy.

13.

Każdemu kawalerowi orderu ś. Anny pozwała się umieszczać znaki tego orderu w herbach i pieczęciach.

14.

Pozostałe po zmarłych kawalerach ś. Anny znaki tego orderu powinny być przez następców; lub tych, do kogo one przeydą, odesłane niezwłocznie do Kapituły orderów Rossyjskich.

15.

Ci, którzy otrzymali wyższą klasę tegoż orderu, obowiązani są wracać niezwłocznie Kapitulę, przez swoją *Zwierzchność*, niższą klasę, wyłączając klasę 4ta, używaną na szablach i szpadach.

16.

Znaki różnych klas orderu ś. Anny są następujące:

A) Pierwsza klasa wielkiego krzyża. Wstęga czerwona z żółtym brzeżkiem, przez lewe ramię. Krzyż czerwony, w którego środku wyobrażona jest ś. *Anna*, na drugiej zaś stronie cyfra jej z łacińskich liter.

(Tu w oryginalnym statucie wyobrażony jest krzyż ze wstęgą tej klasy.)

Gwiazda srebrna, mająca się nosić na prawej stronie, w której środku wyobrażony jest czerwony, płomienisty krzyż, w kole zaś jego dewiza:

Amantibus Justitiam, Pietatem, Fidem.
(Tu w oryginalnym statucie wyobrażona jest gwiazda orderowa.)

B) Druga klasa: tenże krzyż nosi się na szyi, lecz wstęga mniejsza już od pierwszej.

(Tu w oryginalnym statucie wyobrażony jest krzyż ze wstęgą klasy 2giej.)

C) Klasa trzecia nosi mały krzyż w pętelce,

(3)

na wąskiej małej wstędze czerwonej z żółtymi brzeżkami.

(Tu wyobrażony jest krzyż ze wstęgą 3 klasy.)

D) Klasa czwarta: krzyż takiż samy, jak i na gwieździe, w czerwonym kole szmelcowaném, z koroną, wyobrażany na szpadzie piechoty i kawaleryi, albo na pałaszu, szabli i półszabli, oraz na kordelasie oficerów morskich.

(Tu następuje wyobrażenie znaku 4 klasy.)

17.

Klasa trzecia i czwarta, podług § 7go tego Statutu, przeznaczona za czyny wojenne na polu walki, ma ustanowione odznaczenie dla 3 klasy, przez ukaz 6 lipca 1828 roku: *kokardę*, a dla 4 klasy, oprócz znaku tego orderu, napis: *za waleczność*, na szpadzie lub na pałaszu, szabli, półszabli i kordelasie oficerów, który wyobrażać podług wzoru znajdującego się w Głównych Sztabach Naszych i w Kapitulce orderow rosyjskich.

18.

Prócz wyżej wymienionych czterech klas orderu s. Anny, przydaje się do tego orderu osobny jeszcze oddział, dla zasłużonych wojowników ustanowiony, dla pod-oficerów i szeregowych, którzy w wojskach Naszych wystużyli nieskazitelnie i bez przerwy dwadzieścia lat, złożony, z wężutkiej wstęgi czerwonej z żółtymi brzeżkami, do noszenia w pętelce z pozłacanym medalem i wyobrażeniem na nim krzyża orderowego.

(Po tym woryginalie statutu następuje wyobrażenie takiego znaku.)

Szczególniejsze zasługi Naszey Zwierzchności wojskowej i innego obu służb Urzędowania Zwierzchnictwa, mając w Naszey CESARSKIEY pamięci, Zapragnęliśmy je nie tylko temi znakami, na okazanie czci, udarować; lecz jeszcze przyłączamy do tego na ich pożytek dochody komandorskie i pensye, i Naznacamy:

A) dla pierwszej klasy: mieć w komplecie 42 komandorstwa i podzielić je na dwa oddziały.

W 1 oddziale 20 komandorów, 4 duchownych i 16 świeckich, każdemu po 800 rubli.

W 2 oddziale 22 komandorów, 4 duchownych i 18 świeckich, każdemu po 400 rubli.

B) dla drugiej klasy: mieć w komplecie 62 komandorów, 36 pensyonarzew, w dwóch oddziałach:

W 1 oddziale 20 komandorów, 2 duchownych i 18 świeckich, każdemu po 350 rubli.

W 2 oddziale 42 komandorów, 8 duchownych i 34 świeckich, każdemu po 250 rubli.

I 36 pensyonarzew, z nich 6 duchownych i 30 świeckich, każdemu po 250 rubli.

c) Dla trzeciej klasy: mieć w komplecie 180 kawalerów, otrzymujących pensyą w dwóch oddziałach:

W 1szym oddziale gociu po 200 rubli.

W 2gim oddziale gociu po 150 rub.

d) Dla czwartej klasy: mieć w komplecie 180 kawalerów, otrzymujących pensyą, takż w w dwóch oddziałach:

W 1szym oddziale gociu po 120 rubli.

W 2gim oddziale gociu po 100 rubli.

(Dalszy ciąg nastąpi).

KRÓLESTWO POLSKIE.

Warszawa dnia 9 maja.

(z Gazety Warszawskiej).

Dnia 6 b. m. w smutną chwilę upłynienia pół roku od zgonu spoczywającej w Bogu NAYJAŚNIEYSZEY CESARZOWEY MARYI, odbyło się w Kaplicy Zamkowej żałobne nabożeństwo w obec do-stoynnych osób.

Rocznica Urodzin Jego CESARZEWICZOWSKIEY MOŚCI WIELKIEGO XIĘCIA KONSTANTEGO CESARZEWICZA, Naczelnego Wodza Woysk Polskich, obchodzona była na dniu wczorajszym w stolicy Królestwa Polskiego z jak największą uroczystością. W godzinach rannych odbyło się nabożeństwo w Kaplicy Zamkowej, tudzież w Kościele

Metropolitalnym s. Jana, na którym znajdowały się wszystkie Władze Rządowe, tudzież lud licznie zebrany, wznoszący do Przedwiecznego mó-dły o jak naydłuższe i naysympatyczniejsze życie ca-łey Najjaśniejszey Familii Panującey. Z powodu uroczystości dnia tego, JW. Walenty Hrabia So-bolowski, Senator Wojewoda, Minister Stanu Prezydujący w Radzie Administracyney, dał świe-tny obiad w Pałacu Namieśtników Królewskich, a gdy się zmierzchno, całe miasto oświecone zostało.

Dnia onegdayszego w Kościołach tutejszych śpiewano *Te Deum*, z powodu szczęśliwego obra-nia nowego Papieża *Piusa VIII*.

Dla wiadomości *Naturalistów*, złożono w dru-karni Kuryera *Kurze jaje*, ugotowane, w którym wcale nie znajduje się *żółtek*.

W *Kujawach* dnia 25 z. m. widziano przed południem słońce otoczone kołem w kolorach roz-maitych, pokazały się także i inne koła, co trwało przez godzinę. (K. W.)

ANGLIA.

Londyn dnia 24 kwietnia.

(z Gazety Warszawskiej).

Wczoray obchodzono tu przez publiczne i prywatne uczy, rocznicę urodzin Monarchy na-szego. Tegoż dnia obadwa bile, tyżące się kato-lików, biorą swój skutek. Gazeta *Goniec* czyni uwagę, iż dzień ten jest oraz i z tego względu pa-miętnym, że się w nim roku 1616 urodzili dwaj sławni mężowie *Shakespear* i *Cervantes*.

Xiążę *Kumberland*, który onegday pożegnał Króla Jmci w zamku *Windsor-skim*, był wczoray na obiedzie u hrabiego *Shaftesbury*. Przyjął oraz wizytę od Arcy-Biskupów *Kantuaryjskiego* i *Yorkskiego*, tudzież Lorda Prymasa *Irlandzkiego*, Hrabiego *Eldon*, Lorda *Farnham* i kilku innych znakomitych osób.

Protestacye przeciwko przedłużeniu przy-wileju kompanii *Wschodnio Indyjskiej*, zaczynają przybierać ważniejszą postać. Świeżo odbyło się wielkie zgromadzenie kupców w *Bristolu*, na któ-rém wiele ważnych mów powiedziano; dotknięto między innemi i tey okoliczności, że dotychczasowa cząstkowa wolność, dana nieuprzywilejowa-nym, podniosła roczny wywóz z i i pół na czte-ry miliony. Układają w tym przedmiocie petycyą do Parlamentu.

Z Ameryki smutne dochodzą wiadomości; we wszystkich nowych rzeczachpa-politych panują woyna, rozruchy, zamieszanie. W Meksyku stron-nictwo wojskowe odniosło tryumf; w Guatimali wciąż jeszcze walczą z sobą fakcye o panowanie; w Kolumbii panuje dyktator, a razem rzeczpospo-lita ta zostaje w zupełney woynie z Peru, w któ-rey Admirał *Guise* przy naterciu na *Guayaquil* już życiem przyptcił. *Bolivia* doznała zmiany. W *Buenos-Ayres* opanował przywłaszczyciel nay-wyższą władzę, i grozi wpiątaniem tego miasta w nową woynę z prowincjami wewnątrz kraju, które nie chcą z nim więcej żadnych politycz-nych utrzymywać związków.

— Dnia 25 —

Gazeta *Morning Chronicle* pisze, iż z po-wodu ostatnich wypadków jest podobieństwem do prawdy, iż jeden z Xiążąt rodziny królewskiej będzie znowu na czele admiralicyi.

Zapewniają, iż Admirał *Baker*, który z ta-jemnymi instrukcyami uda się ztąd do *Rio-Janciro*, a pierwiew ma złożyć uszanowanie swoje Królo-wey *Donnie Maryi*, zapytał się Hrabiego *Aber-deen*, jak ją powinien tytułować, i otrzymał od-powiedź, iż wypada ją uważać za Królową *Portu-galską*.

Wszystkie pisma publiczne tutejsze chwalaą nowy bil względem policyi, przez Pana *Peel* uło-żony, oprócz tylko gazety *Standard*, która, będąc wielką nieprzyjaciółką wszelkich nowości, ubo-lewa, iż *Londyn* ma utracić swój system policyi, istnący od czasów *Alfreda*.

DODATEK